

Lukáš Koblása: Závěrečný bakalářský koncert - varhany

Vedoucí: Doc. PhDr. MgA. František Vaníček, Ph.D.

Oponent: MgA. Pavel Svoboda

Závěrečný bakalářský koncert Lukáše Kobláasy, studenta ze třídy doc. PhDr. MgA. Františka Vaníčka, Ph.D., se konal ve středu 8. března 2017 v Aule Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové. Dramaturgie koncertu byla zvolena originálně, nikoli chronologicky. Čtyři barokní kompozice byly "orámovány" skladbami z období romantismu.

Na úvod zazněla skladba Ference Liszta. Z velké části se však jedná o přepis Kantáty Johanna Sebastina Bacha "Ich hatte viel Bekümmernis" BWV 21. Majestátní a sebevědomě zahráná předehra byla skvělým začátkem koncertu. Technicky náročná fuga byla zahrána velmi svižně a s chutí, drobné příchyty či kiksy nevyhodily Lukáše z rytmu. Energický a elegantní přechod do závěru, kde je téměř doslovná repríza přede hry, vyšel výborně.

Preludium C dur BuxWV 137 Dietricha Buxtehudeho jsem od Lukáše již dříve slyšel a musím přiznat, že jsem se na tuto skladbu a její provedení těšil. Nezklamalo. Příjemně, přesvědčivě a kontrastně zahráné i naregistrované části kompozice přesně odpovídaly dobové praxi severoněmeckých mistrů období baroka. Vkusně zvolená ornamentika podtrhla virtuozitu celého díla.

Johann Sebastian Bach obdivoval tvorbu italského skladatele Antonia Vivaldiho do té míry, že přepisoval a upravoval jeho instrumentální (zejména houslové) koncerty pro varhany a další klávesové nástroje. Jednou z jeho hráčsky nejobtížnějších transkripcí je Concerto a moll BWV 593, původně RV 522 pro dvoje housle a orchestr. V první větě je nutno ocenit skvělou volbu tempa a propracovanost hlasů. Druhá věta krásně zpívala, plynula a přitom měla klid, to není lehké. Osobně bych jen ve volné větě volil jinou registraci bez dvoustopového registru. V závěrečné větě bylo znát, že Lukáš bojuje s citlivou mechanikou nástroje, možná i s únavou. Drobnými chybami se ale nenechal rozhodit a bez výpadku suverénně dohrál toto extrémně obtížné dílo.

V programu byl zastoupen skladatel jihoněmecké školy Johann Pachelbel. Jeho Partita "Was Gott tut, das ist wohlgetan" byla příjemným odlehčením mezi závažnými díly bakalářského večera. Pokud některá skladba večera dosahovala interpretačního "nebe", byl to Pachelbel. Dokonale vystižené jednotlivé nálady, přizpůsobení úhozu a artikulace vůči zvolené registraci, kontrasty a současně soudržný celek. Toto provedení snese ta nejpřísnější kritéria a obstojí v mezinárodní konkurenci.

Bachovo Concerto G dur BWV 592 bylo ve všech větvách skutečně idylickým muzicírováním. Střídání manuálů i změny rytmů v první větě byly plynulé. Ocenil jsem zejména registraci volné věty se sólovým jazykovým rejstříkem. Celkově technicky nad věcí a hudebně stylové.

Introdukce a passacaglia d moll Maxe Regera stojí někde uprostřed mezi drobnějšími Regerovými kusy a rozsáhlými chorálními fantasiemi. Harmonicky geniální skladba byla hrána s hlubokým porozuměním a výstavba díla byla příkladná. Po dramatickém úvodu

zaznělo téma v pedálu. Následná pozvolná gradace působila až sugestivním dojmem. Díky postupnému přidávání registrů a současnému tahu tempa dopředu bylo docíleno přesně toho efektu, který dle mého soudu Reger zamýšlel. Příjemným překvapením bylo i bezproblematické vyznění vrcholně romantické skladby na mechanické varhany s poněkud neobarokní dispozicí.

Závěrem je nutno zmínit, že zcela zaplněný sál nadšených posluchačů dlouze aplaudoval. Lukášovy velké pokroky jsou nadějí pro hudební život Dobrušky i celého regionu.

K obhajobě vznáším následující okruhy dotazů:

1. Vyjádření se k diplomovému koncertu – výběr dramaturgie, samotný průběh koncertu...
2. Přiblížení okolností vzniku transkripce Vivaldiho koncertů pro varhany.
3. Význam zkušenosti s historickými varhanami pro hru v Aule PdF a naopak.

Hradec Králové 18. 3. 2017

MgA. Pavel Svoboda